

Något om linnéanska växtnamn

De folkliga namnen på växter skiljer sig mellan olika länder. För att möjliggöra för människor med olika språk att kommunicera med varandra har alla växter även internationellt användbara vetenskapliga namn. Det var Carl von Linné som på 1700-talet utvecklade den binära terminologin inom botaniken. Linnés nomenklatur innebär att varje växt betecknas med två ord, nämligen ett **släktnamn (genus)** med stor bokstav följt av ett **artnamn (species)** med liten bokstav. Linnés *Species plantarum* blev början till den vetenskapliga nomenklatur vars principer tillämpas än idag.

Släktnamnet anger en grupp av arter som anses vara närbesläktade. Artnamnet anger en egenskap hos arten eller hedrar minnet av en person. Reglerna för vetenskaplig namnsättning regleras av en internationell överenskommelse, *The international Code of Botanical Nomenclature*. I internationella botaniska nomenklaturregler förutsätts följande: "... names of new groups of recent plants, the Bacteria excepted, are considered as validly published, only when they are accompanied by Latin diagnosis".

Exempel på släktnamn/Genus

Lilium, i N lilja

Linum, i N lin

Pópulus, i F poppel

Rosa, ae F ros

Salix, ícis F sålg

Víola, ae F viol

Mentha, ae F mynta

Exempel på artnamn/Species:

Artnamn som anknyter till växtplats

jfr platsadjektiv som **marítimus, a, um** (mare, maris N hav), **montanus, a, um** (mons, montis M berg), **nemorosus, a, um** (nemus, némoris N lund), **litorális, e** (litus, lítoris N strand), **arvensis, e** (arvum, i N åker), **palustris, e** (palus, údis F kärr), **pratensis, e** (pratium, i N äng), **silvestris, e** (silva, ae F skog). Adjektivbildande suffix är t. ex. **-ítimus, a, um; -ális, e; -ester, -estris, -estre; -ósus, a, um; -ánus, a, um; -ensis, e; -ínus, a, um**

Artemisia marítima Strandmalört

Atriplex litorális Strandmålla

Brássica campestris Åkerkål

Anemóne nemorósa Vitsippa

Árnica montána Slättergubbe

Sinápis arvensis Åkersenap

Hieracium alpinum Fjällfibbla

Artnamn som syftar på växtens färg

jfr färgadjektiv som **albus, a, um** eller **candidus, a, um** vit, **ruber, rubra, rubrum** röd, **niger nigra, nigrum** svart, **flavus, a, um** gul, **caeruleus, a, um** blå, **viridis, e** eller **virens** grön

Nymphaea alba Vit näckros
Lilium candidum Madonnalilja
Centaurea nigra Svartklint
Ribes rubrum Röda vinbär
Lamium purpureum Rödplister
Geranium sanguineum Blodnäva
Centaurea cyanus Blåklint
Habenaria viridis Grönkulla
Gagea lutea Vårlök
Glaucium flavum Strandvallmo
Hemerocallis fulva Gul dagslilja

Artnamn som anger blomningstid och väderstreck

jfr **ver, veris** N vår; **aestas, aestatis** F sommar; **autumnus, i** M höst; **hiems, hiemis** F vinter

Adonis vernalis Våradonis
Convallaria majalis Liljekonvalje
Triticum aestivum Vete
Leontodon autumnalis Höstfibbla
Eranthis hiemalis Vintergäck
Aconitum septentrionale Nordisk stormhatt
Buxus sempervirens Buxbom
Helianthus annuus Solros
Bellis perennis Tusensköna
Silene noctiflora Nattglim

Artnamn som syftar på djur

jfr **anser, anseris** M gås (ty. Gans); **canis, canis** MF hund; **lepus, leporis** M hare; **vulpes, vulpis** F räv; **pulex, pulicis** M loppa; **ovis, ovis** F får

Potentilla anserina Gåsört
Viola canina Hundviol
Carex leporina Harstarr
Carex vulpina Rävstarr
Carex pulicaris Loppstarr
Festuca ovina Färsvingel